

2. Організація, зміст і оцінювання неперервної педагогічної практики майбутніх учителів: Навчально-методичний посібник /Авт. кол. За заг. ред. д.п.н., проф., член-кор. АПН України А.М. Бойко. – Полтава, 2002. – С. 63 – 74.
3. Програмне забезпечення та інструктивно-методичні матеріали навчальних, польових та педагогічних практик студентів природничого факультету /Авт. кол. – Упорядник А.Г. Бажан. За заг. ред. М.В. Гриньової. 2-е вид., перер. і доп. – Полтава, 2005. – 164 с.

ВИРОБНИЧА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА МАГІСТРАНТІВ ПРИРОДНИЧОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Бажан А.Г. (Полтава)

Сучасному суспільству потрібен спеціаліст, який не тільки має функціональну готовність до професійної науково-педагогічної, методичної та виховної діяльності, а й сформований як творча особистість, здатна виявляти і створювати умови для творчої самореалізації підрастаючого покоління [2].

Підготовка нової генерації педагогічних кадрів від вихователя дитячого садка до викладача навчального закладу, підвищення їх професіоналізму на всіх рівнях названа одним із основних напрямків у реалізації Державної національної програми "Освіта" ("Україна XXI століття") [1].

Важливою формою освітньо-професійної підготовки фахівців-магістрів є виробнича науково-педагогічна практика. Вона розглядається як складова частина навчально-виховного процесу і забезпечує безперервність та послідовність формування практичних умінь та професійного становлення учителя [5].

На природничому факультеті Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка для успішного проходження магістрантами науково-педагогічної практики розроблена "Навчальна програма виробничої науково-педагогічної практики у вищому навчальному закладі" спеціальності 8.010103 – викладач біології (хімії), магістр [3].

Виробнича науково-педагогічна практика є одним із засобів успішної підготовки магістранта до викладацької роботи. Вона проводиться в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності з метою поглиблення і закріплення теоретичних знань, одержаних у університеті та формування в магістрантів умінь застосовувати ці знання у навчально-виховній роботі в навчальних закладах вищого рівня. Під час практики магістранти виконують функції викладача університету. За час науково-педагогічної практики їм необхідно повною мірою усвідомити закономірності і принципи навчально-виховної роботи у вищій школі, оволодіти практичними уміньми та навичками, досвідом професійної діяльності, вивчити систему викладання кращих педагогів, опанувати різні форми навчальної, організаційно-методичної, наукової, виховної роботи професорсько-викладацького складу вузу.

Науково-педагогічна практика магістрантів організовується на відповідних кафедрах університету під керівництвом досвідчених викладачів, які мають визнані здобутки в науковій, методичній та виховній роботі, наукові ступені та вчені звання. Методичне керівництво роботою магістрантів ведеться так, щоб забезпечити розвиток їх ініціативи і самостійності, тримаючи, разом з тим, в полі зору їх роботу, надаючи в разі необхідності їм допомогу. До обов'язків керівників практики від кафедр входять: планування, організація та облік результатів практики, сприяння залученню та адаптації магістранта до роботи колективу кафедри, відвідування та аналіз занять, які проводять магістранти, допомога в підготовці звітної документації та доповіді для виступу магістранта на засіданні кафедри [4].

У програмі сформульовані мета та завдання науково-педагогічної практики магістрантів, пропонується орієнтовний зміст на кожен тиждень шести-

тижневої практики, критерії оцінювання практики та список звітної документації магістрантів.

Виробнича науково-педагогічна практика магістрантів у вищому навчальному закладі (12-й семестр) є логічним продовженням і завершальним етапом їх професійно-педагогічної підготовки. Її мета – підготовка магістранта до цілісного виконання функцій викладача навчального закладу I-IV рівнів акредитації як науковця, лектора, вихователя, формування в нього умінь застосовувати набуті теоретичні знання у навчально-виховній роботі із студентами.

Специфічною особливістю науково-педагогічної практики є включення магістрантів на певний період до складу стійких навчально-методичних підрозділів вузу – кафедр, і участь їх у різноплановій роботі колективів викладачів. При цьому практиканти вчаться встановлювати стосунки з колегами на демократичних засадах, принципах поваги, взаємодопомоги та взаєморозуміння, такту, творчої ініціативи в спільній діяльності тощо. Все це сприяє становленню сучасного індивідуального стилю роботи майбутнього викладача, розвитку педагогічного мислення, формуванню дослідницького характеру діяльності. У період науково-педагогічної практики створюються сприятливі умови і щодо збирання та узагальнення дослідницького матеріалу для магістерських робіт.

Основними завданнями науково-педагогічної практики є:

- формування професійно компетентних якостей особистості педагога-науковця (професійно-особистісна спрямованість, ґрунтовність і мобільність знань, відповідність теоретичних знань і практичних умінь і навичок, оволодіння варіативними технологіями навчання, особистісне самовизначення і самоворення в умовах суб'єкт-суб'єктної взаємодії, оптимізм у роботі з дітьми, любов до професії, педагогічна творчість, відбір найбільш педагогічно доцільних засобів навчання, наявність пізнавальних мотивів, інтересів і потреб постійної самоосвіти);

- закріплення, поглиблення та збагачення психолого-педагогічних і спеціальних знань магістранта в процесі їх застосування – проведення навчально-виховної роботи з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей студентів;

- формування і розвиток професійних умінь і навичок, необхідних для організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі – підготовка та проведення магістрантами різних типів навчальної діяльності у вузі (лекцій, семінарів, лабораторних, практичних, тьюторських занять);

- вироблення творчого, дослідницького підходу до науково-педагогічної діяльності, уміння спостерігати, аналізувати навчально-виховну роботу, яка проводиться в навчальних закладах вищого рівня; конструювати традиційні та інноваційні технології навчання;

- розвивати й закріплювати в магістрів любов до педагогічної професії, стимулювати прагнення до вдосконалення власних педагогічних здібностей тощо.

Початку практики передують настановча конференція, на якій ознайомлюємо магістрантів із завданнями, змістом та формами їх діяльності впродовж 6 тижнів, пропонується для огляду новітня науково-методична література з фаху, доводяться до відома практикантів форми контролю, звітності, критерії оцінювання результатів науково-педагогічної практики і вручається кожному з них "Пам'ятку магістранту", яка розроблена на основі зазначеної програми.

Після цього кожен магістрант разом з методистом та науковим керівником практики протягом перших трьох днів практики розробляє та здає у відділ практик університету індивідуальний план роботи магістранта на кожен день науково-педагогічної практики.

По закінченні терміну практики проводиться підсумкова (звітна) конференція, на якій аналізуються здобутки та прорахунки практикантів, розглядаються звіти магістрантів та їхніх керівників, виставляються оцінки (диференційований залік).

Література

1. Державна національна програма "Освіта" ("Україна XXI століття") – "Освіта". – 1993.
2. Андриенко А.В. Проблемы организации педагогических практик студентов – будущих психологов. // Инновации в образовании. – 2006. – №4. – С. 28-32.
3. Навчальна програма виробничої науково-педагогічної практики у вищому навчальному закладі /Укладач: А.Г. Бажан. – Полтава: ПДПУ, 2005. – 7 с.
4. Оганесян Е.В. Научное и практическое руководство педагогической практикой студентов в вузе //Практическая психология и логопедия. – 2006. – №1. – С. 72-76.
5. Титаренко В. Науково-педагогічна практика студентів-магістрантів у педагогічному університеті //Дидактика професійної школи. Вип.3. – Хмельницький: ХНУ, 2005. – С. 70-74.

ДОСЛІДЖЕННЯ ГАРМОНІЇ

Бендус Т.О., Кравченко К.М. (Полтава)

Досліджуючи поняття „гармонія” ми знайшли інформацію про зірку Ерцгами – дванадцять променів здоров'я і вирішили зібрати про неї відомості.

Зірка Ерцгами – символ гармонії, що являє собою засіб, який допомагає духовному розвитку людини, оберігаючи від негативних впливів і сприяє зміцненню фізичного і психічного здоров'я. Саме так характеризують сьгодні вчені багатьох країн диво-зірку. Але що саме означає слово „Ерцгама”?

Слово „Ерцгама”, як і взагалі сама зірка дванадцяти променів, прийшли до нас від коптів – народності, яка мешкала на території Єгипта і проповідувала православ'я. Згідно з повір'ям, саме з общини коптів тікала родина Ісуса Христа від страшної люті царя Ірода. На мові коптів „еру” означає число дванадцять, а слово „гама” – відоме всім нам позначення гармонії. Отже, виходить, що „Ерцгама” – це дванадцяти-променева гармонія.

Існує думка, що зірка Ерцгами наділена особливими властивостями. Вона являється потужним енергетичним матеріалом, здатна зцілювати від різноманітних недуг, захищає від зла, оберігає від нещасливих випадків, чужих злих думок, рятує від депресивного стану. І в той же час зірка насичує людину енергією, приваблює успіх і фортуна навіть допомагає формувати події майбутнього і знаходити своє місце в житті, розуміти своє призначення.

Коли людина вперше кидає свій погляд на зірку Ерцгами, або бере її до рук, вона як правило інтуїтивно відчуває, що саме їй вона здатна допомогти. Реакція організму на отримання від зірки інформації – духовну енергію, біоенергію – може бути різною. Якщо людина прикладає зірку до хворого місця, вона відчуває тепло або приємну прохолоду, легке поpalювання тощо. Але часто енергія Ерцгами може потрапити до людини у вигляді мисленневих образів, або навіть тексту. У всіх цих випадках відбувається налагодження внутрішніх фізіологічних та емоційних параметрів людини під його індивідуальну норму. Іншими словами, наскільки людина змінила своє мислення в результаті своєї взаємодії із зіркою, настільки ж змінилося її фізичне та психоемоційне самопочуття.

Але що саме вона значить для нас?! Як сприймаємо Зірку Ерцгами ми, прості люди, які вперше її побачили? Це питання нас дуже зацікавило і дало поштовх до його досліджень. Опитавши та провівши педагогічний тест з 20 людьми – дійшли до цікавих і непередбачуваних результатів. Перше, на що потрібно звернути увагу – різне бачення самого малюнку людьми. Лише 15 чоловік визнали, що це дійсно зірка, але от хрест всередині кола трактувався по-різному. Деякі приклади цього: „гітлерівський хрест”; православний хрест; чотириохпелюстова квітка; власне „я”; орден, який дається за певні досягнення тощо. Потрібно навести інші варіанти, щодо самої зірки, тому що